

Nový virus je velmi pravděpodobně přírodního původu, shodují se vědci

27. 4. 2020 ihned.cz str.0 sekce:
www.ihned.cz Akademie věd ČR

Pravděpodobnost, že by někdo nový typ koronaviru vyrobil v laboratoři a pak ho záměrně vypustil do světa, se blíží nule. Alespoň se na tom shoduje odborník na molekulární genetiku Jan Pačes s virologem Danielem Růžkem.

Také Světová zdravotnická organizace (WHO) minulý týden prohlásila, že důkazy neukazují na umělý původ viru, zdrojem nákazy jsou podle ní čínští netopýři.

"Zatím všechna data, která máme k dispozici, poukazují spíš na to, že virus je přírodního původu," vysvětluje Růžek, který působí v Parazitologickém ústavu Biologického centra Akademie věd a ve Výzkumném ústavu veterinárního lékařství. Vědec dodává, že pokud by s virem někdo manipuloval, jeho genetická informace by nejspíš vypadala jinak.

O umělém původu viru, kterým se ve světě nakazilo, už nespokojí jen laická veřejnost. Podobné hlasy se ozývají i od některých vědců. V Česku je příkladem molekulární biologka Soňa Peková ze soukromé laboratoře Tilia, která testuje vzorky od pacientů na přítomnost infekce. Pro Radiožurnál uvedla, že se nový typ koronaviru chová příliš zvláště na to, aby byl přírodního původu.

Její kolega z oboru Jan Pačes ale soudí, že si Peková měla udělat lepší analýzu. "Na základě nedostatečných informací udělala příliš dalekosáhlé závěry," říká vědec z Ústavu molekulární genetiky Akademie věd. Dodal, že virus velmi podobný tomu, který se nyní šíří světem, výzkumníci už před několika lety objevili u luskounů.

K vědcům, podle nichž nový virus vyrobila laboratoř v čínském Wu-chanu, odkud se nákaza rozšířila, ale patří i francouzský virolog a nositel Nobelovy ceny Luc Montagnier. Podle něj nový koronavirus v některých ohledech připomíná virus HIV.

Růžek ale dodává, že vědci zabývající se přímo koronaviry Montagnierovu teorii odmítli. "Poukázali na to, že takové sekvence lze nalézt i u koronavirů, které se vyskytují přirozeně v přírodě," dodal Růžek.

Co se podle něj nedá vyloučit, je, že čínští vědci virus zkoumali a mezi lidmi ho zavlekli nedopatřením. "Takové věci se dějí. Vzácně, ale dějí," podotýká Růžek. I tak je ale podle něj pravděpodobnější, že virus nešel oklikou přes laboratoř, ale rozšířil se přímo od zvířat.

Růžek i Pačes se shodují, že o koronaviru, který se začal šířit teprve před necelými pěti měsíci, toho vědci musí ještě hodně zjistit. Například to, jak rychle se šíří a jak vážné dopady na zdraví populace může mít, zatím nedokáže nikdo s jistotou říct. Podle Pačesa je proto dobré dávat pozor a neuspěchat zrušení všech protiepidemických opatření.

Lepší představu by měly přinést studie, které odhalí, kolik lidí už se virem nakazilo, aniž by si toho všimli. "To je mimořádně zajímavá a teď skoro nejnapínavější událost, která se děje," myslí si Pačes a upozorňuje, že dosavadní výsledky šetření z různých míst světa se zatím výrazně liší.

Populační studie, již zadalo ministerstvo zdravotnictví, začala minulý týden i v Česku. Podle Pačesa by měla zjednodušeně řečeno odhalit, jak vysoká je šance, že se člověk nakazí, když vyrazí do města.

Pokud by podíl lidí, kteří už se s virem setkali a mají protilátky, byl vysoký, šlo by podle ministerstva o dobrou zprávu. "Znamenalo by to, že se vytvořila určitá kolektivní imunita, která by společnost chránila," souhlasí Růžek. Sám ale vysoké číslo neočekává.

Ani nízký podíl lidí s protilátkami by však nemusel znamenat pohromu, soudí Pačes. "Když bude lidí infikováno málo, znamená to, že se infekce šíří pomalu a že i lidí, kteří ji mají a můžete je potkat, je málo. A proto můžete pravidla rozvolnit," říká Pačes. Dodává, ale že část opatření by v takovém případě musela platit i nadále a bylo by nutné situaci monitorovat.

Česko však není ostrov a velký vliv bude mít to, jak se bude situace vyvíjet v okolních zemích a jaké podmínky vláda nastaví pro cestování. "Ani jedna z variant – to, že bude malá, nebo naopak velká promořenost – nemusí nutně znamenat dlouhodobé zavření hranic," myslí si Pačes. Nutné je podle něj hlídat, jaká je situace v sousedních, ale i vzdálených zemích. A případně neotevírat hranice plošně. "Důležité je, aby tu nezačalo přibývat příliš nových lidí s nemocí," uvedl.

Zákaz překročit hranice vláda nejprve zmírnila a od pátku ho zcela odvolala. Ministerstvo zahraničí však i nadále cestování nedoporučuje.

Nový koronavirus

Od rýmy po vážnou chorobu

- Virus SARS-CoV-2 stejně jako další koronaviry patří do rodiny RNA virů. Koronaviry se na lidi přenášejí ze zvířat, vědci je objevili v 60. letech. Způsobit mohou běžné nachlazení, ale i závažné respirační syndromy, jako jsou SARS, MERS nebo právě u některých pacientů covid-19.
- Virus způsobuje onemocnění covid-19 s příznaky podobnými chřipce. Patří mezi ně horečka, kašel, problémy s dýcháním. Část pacientů ztrácí čich a chuť.
- U části nemocných vede nákaza k zápalu plic, který může vyústit až v selhání dýchání. Na virus umírají převážně senioři a chronicky nemocní pacienti.

Nákaza z Číny

- Nový typ koronaviru se objevil počátkem loňského prosince v Číně, šířit se začal z jedenáctimilionového města Wu-čan ve středočínské provincii Chu-pej.
- Celosvětově se jím nakazilo zhruba dva a půl milionu lidí. Přes 170 tisíc lidí zemřelo.

Srážlivost krve

- Některá úmrtí na covid-19 mohou být podle hlavního epidemiologa pražského Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM) Petra Smejkalova vysvětlena krevními sraženinami. Může jít o plicní embolie nebo mrtvice.
 - Americký deník Washington Post (WP) s odvoláním na lékaře v univerzitní nemocnici v Atlantě napsal, že mikroskopické sraženiny byly nalezeny u 40 procent tamních nakažených. V Česku lékaři podávají léky zabraňující srážlivosti krve při každé vážné infekci.
-

Kontakt:

Mgr. Jan Pačes, Ph.D.

tel.: 296 443 446, e-mail: jan.paces@img.cas.cz,

web: www.img.cas.cz/vyzkum/michal-kolar/

Zdroj:

<https://archiv.ihned.cz/c1-66755660-novy-virus-je-velmi-pravdepodobne-prirodniho-puvodu-shoduji-se-vedci>